

Ronduit Open

Verkiezingsprogramma Ronduit Open 2018-2022

Ronduit Open neemt met overtuiging als plaatselijke partij deel aan de verkiezingen van 2018 voor een nieuwe gemeenteraad van Leudal. Wij vinden het belangrijk om dicht bij de inwoners te staan en politiek te bedrijven vanuit de basis. Wij staan tussen de mensen en willen luisteren naar en praten met de mensen in de zestien kernen van Leudal. Wij doen dat zonder gebonden te zijn aan welke landelijke partij dan ook. Wij zijn **onafhankelijk** en kunnen vrijuit spreken in het belang van onze gemeente en haar inwoners.

Binnen **Ronduit Open** is er plaats voor iedereen, ongeacht rang, stand, politieke voorkeuren bij landelijke verkiezingen of godsdienst. Wij willen iets betekenen om Leudal sterker te maken. We zoeken de samenwerking en vinden dat politiek **nooit vrijblijvend** mag zijn. We vragen inzet van onze vertegenwoordigers in de gemeenteraad en college, en spreken elkaar aan op verantwoordelijkheid. Wanneer zaken niet goed lopen, steken we de vinger op en doen we voorstellen voor verbetering.

Uitgangspunten

Opkomen voor wat *kwetsbaar* is vormt een belangrijk uitgangspunt voor **Ronduit Open**. Dat geldt allereerst voor burgers. Mensen kunnen namelijk kwetsbaar zijn, bijvoorbeeld omdat ze niet goed de weg weten in de ingewikkelde regels van de overheid. **Ronduit Open** vindt het belangrijk om burgers te helpen hun weg te zoeken in het woud van regels. Wij voelen ons volksvertegenwoordiger, vier jaar lang en niet alleen in verkiezingstijd. We willen mensen helpen wanneer die naar onze mening niet correct zijn behandeld door de gemeente. Die lijn blijven we met overtuiging volgen. *Ombudswerk* behoort naar onze opvatting tot de wezenlijke taken van een raadslid.

Ronduit Open komt óók op voor kwetsbare zaken als natuur, landschap en culturele waarden. Zo moet in het buitengebied niet alles wijken voor economisch gewin. Natuur en landschap verdienen het te worden beschermd. In het verleden zijn die te vaak en te gemakkelijk opgeofferd.

Openheid in de politiek is voor ons vanzelfsprekend. Onze naam zegt het al. Het was één van de redenen voor de oprichting van **Ronduit Open** in 1981. Burgers hebben er recht op te weten wat er speelt. Daar zijn slechts twee uitzonderingen op. Wij vinden dat geheimhouding op zijn plaats is wanneer belangen van de gemeente kunnen worden geschaad, bijvoorbeeld wanneer de gemeente in een onderhandelingsituatie zit. Ook is geheimhouding op zijn plaats wanneer anders persoonlijke informatie van burgers openbaar zou worden.

Ronduit Open kiest voor de *menselijke maat*. Wij staan buitengewoon kritisch tegenover schaalvergroting. Er zijn tal van voorbeelden die aantonen dat schaalvergroting problemen heeft veroorzaakt in plaats van ze op te lossen. De afgelopen jaren hebben we kunnen zien dat grote organisaties diep in de problemen zijn geraakt en met overheidsgeld moesten worden gered. En laten we maar dicht bij huis blijven. De gemeentelijke herindeling van 2007 heeft de verwachtingen niet waargemaakt. Er is sprake van meer bureaucratie. De afstand tussen gemeente en burger is groter geworden. Grotere gemeenten zijn geen garantie dat zaken beter lopen.

Wij vinden verder dat de kracht en kennis van eigen mensen beter moet worden gebruikt in plaats van met te groot gemak te kiezen voor dure externe adviseurs die nauwelijks een gevoel hebben bij en kennis dragen van de specifieke situatie in Leudal. We moeten ons niet verschuilen achter externe rapporten om zo eigen verantwoordelijkheid uit de weg te gaan. Externe adviseurs zijn nodig wanneer complexe vraagstukken aan de orde zijn waarbij de noodzakelijk kennis intern ontbreekt. Er dienen strakke en heldere opdrachten te worden geformuleerd en goed toezicht gehouden te worden op de uitvoering van verstrekte opdrachten.

Op het gemeentehuis

Organisatie

- **Ronduit Open** besteedt veel aandacht aan het *functioneren van de gemeentelijke organisatie*. De herindeling in 2007 was bedoeld om de bestuurskracht van de gemeenten te vergroten. Dat is de afgelopen 10 jaar onvoldoende uit de verf gekomen. Deels komt dit door sterk uiteenlopende opvattingen binnen de gemeenteraad over belangrijke onderwerpen. Ook bleek het erg lastig de gemeentelijke organisatie op orde te krijgen.
- **Ronduit Open** heeft de afgelopen 10 jaar steeds gewezen op de noodzaak van een *betere sturing binnen de organisatie en een betere communicatie* richting burgers, verenigingen en bedrijven. De weigering van de gemeenteraad om de afgelopen tien jaar de feiten onder ogen te zien heeft de gemeente vele miljoenen gekost. Eind 2016 is er eindelijk erkenning en acceptatie gekomen dat er in Leudal een gebrek aan sturing was en dat dat probleem is aangepakt.
- Tal van medewerkers functioneren prima en nemen hun verantwoordelijkheid. De in gang gezette vervanging van de managementstijl van vertrouwen en loslaten door een krachtige sturing waarbij de *afstand tussen management en werkvloer wordt verkleind* was zeer gewenst. Op deze manier kan de voortgang van het werk worden gevolgd, kan er coachend worden opgetreden, kunnen er duidelijke prioriteiten worden gesteld en functioneringsgesprekken worden gevoerd. **Ronduit Open** staat achter deze aanpak van het college om zo te komen tot een goede, adequate, deskundige en dienstbare gemeentelijke organisatie die we als Leudal willen zijn.
- **Ronduit Open** vindt dat burgers van de gemeente mogen verwachten dat de gemeentelijke basisprocessen en dienstverlening op orde zijn. Dat betekent een *heldere en tijdige reactie op ingediende aanvragen en verzoeken*. Ook college en gemeenteraad hebben hierin een taak door het afschaffen van onnodig gedetailleerde regels. Op dat terrein moeten nog flinke stappen gezet worden. Klachten zoals het niet tijdig afwikkelen van verzoeken dienen serieus te worden beoordeeld en kunnen belangrijke informatie opleveren in het proces van verbetering van het functioneren van de gemeentelijke organisatie. Een onafhankelijke externe commissie die betrokkenen kan horen en vervolgens klachten beoordeelt, is daarvoor een geschikte voorziening.

Financieel beleid

- Leudal heeft haar financiën op orde, en dat willen we graag zo houden. **Ronduit Open** is dan ook vanaf de oprichting voorstander van een *terughoudend uitgavenbeleid*. We willen niet dat burgers via hogere belastingen de rekening betalen voor een te royaal uitgavenbeleid. Lastenverhoging kan pas aan de orde zijn wanneer de uitvoering van gemeentelijke taken daartoe dwingt en bezuinigingen op gemeentelijke uitgaven geen uitkomst bieden.
- **Ronduit Open** vindt dat de *basistaken van de gemeente voorrang* dienen te hebben boven grote projecten. Dat betekent voorrang voor een sociaal beleid dat recht doet aan mensen met een smalle beurs en voor een dienstbare gemeente waarin burgers en ondernemers niet telkens stuk lopen op regels of te lang moeten wachten op reacties van de gemeente. Dit geldt ook voor het onderhoud van wegen en gebouwen en voor een goed beheer van de openbare ruimte. Door ons inziens verkeerde bezuinigingen op infrastructuur en openbaar groen kort na de vorige verkiezingen is er op deze vlakken nog een inhaalslag te maken.

Binnen de gemeentegrenzen

Economie

- Ondernemers zijn verantwoordelijk voor de eigen onderneming, maar de gemeente heeft een rol bij het faciliteren van ondernemingen. Ondernemers moeten initiatieven nemen, de gemeente dient kaders te stellen, het proces te begeleiden en duidelijk te communiceren. De gemeente moet hierbij ruimte geven aan creatieve ideeën. Dat betekent dat regels die geen doel dienen maar slechts belemmerend werken moeten worden heroverwogen. Innovatie en creativiteit laten zich niet organiseren op de gebruikelijke wijze. Daar is co-creatie voor nodig. Dat betekent dat diverse partijen met uiteenlopende achtergronden elkaar ontmoeten, ideeën verzamelen en die gezamenlijk uitwerken. Zulke processen worden te vaak en te gauw belemmerd door regels van de overheid. Nodig is dat er een gezamenlijke ambitie is, dat men open staat voor andere opvattingen, twijfel en kritische opmerkingen tot later bewaart en bereid is ideeën op hun merites te onderzoeken, hoe ongebruikelijk die ook zijn. **Ronduit Open** pleit voor verdienmodellen die niet bij voorbaat worden belemmerd door bestaande regels en overtuigingen. De **gemeente moet flexibel werken en meedenken** onder het motto 'wat kan wel'.
- Belangrijk is ook dat geen verwachtingen worden gewekt die later niet kunnen worden waargemaakt. **Ronduit Open** vindt dat er **voor ondernemers een duidelijk aanspreekpunt** moet zijn en blijven. Maar dit aanspreekpunt moet ook ondernemers die zich niet aan de regels houden, daar op wijzen.
- **Ronduit Open** vindt dat in Leudal **ruimte moet zijn voor kleinschalige bedrijvigheid**. Uitwisseling van ervaringen en gezamenlijke kennisontwikkeling kunnen daaraan bijdragen. Bedrijfsverzamelgebouwen passen in die ontwikkeling en kunnen ook startende ondernemers helpen. Ook vrijkomende agrarische bedrijven komen daarvoor in aanmerking, mits effecten naar de omgeving aanvaardbaar zijn. Tijdelijke vrijstellingen van het bestemmingsplan op basis van heldere contracten kunnen daarbij van nut zijn. Binnen de regels van aanbestedingen moet er dan ook bekeken worden of opdrachten vaker gegund kunnen worden aan lokale ondernemers. Deze zijn wellicht meer gemotiveerd om kwaliteit te leveren. Ook levert een korte reisafstand een positieve bijdrage aan de duurzaamheid.
- **Ronduit Open** staat positief tegenover Zevenellen als een duurzaam bedrijventerrein. De eerste voorwaarde daarvoor is dat zeer kritisch wordt gelet op ongewenste effecten naar de omgeving. **Ronduit Open** vindt dat een **duurzaam bedrijventerrein geen bron van overlast** mag zijn. Het is belangrijk dat van meet af aan goed wordt geluisterd naar omwonenden. Hoogwaardige en duurzame bedrijvigheid kan en mag niet samengaan met overlast naar de omgeving. Indien nodig dient het Bestemmingsplan te worden aangepast om ongewenste ontwikkelingen te voorkomen.
- De land- en tuinbouw vormt binnen onze gemeente een belangrijke economische pijler. Naast de economische betekenis heeft de land- en tuinbouw ook een belangrijke functie bij het aanzien en beheer van het buitengebied. De economische functie en de beheerfunctie staan regelmatig op gespannen voet met elkaar. Wat economisch wenselijk of noodzakelijk is, stuit steeds vaker op bezwaren uit de omgeving. Dat geldt in het bijzonder voor de intensieve veehouderij. Naast overlast als gevolg van uitstoot van ammoniak, stank en fijnstof is de laatste jaren ook steeds duidelijker geworden dat de gezondheid van omwonenden gevaar kan lopen. **Ronduit Open** vindt het **onaanvaardbaar wanneer de**

gezondheid van burgers moet wijken voor economisch gewin. Bovendien leidt dit tot toenemende spanning tussen ondernemers en omwonenden. Gelukkig zijn er tal van ondernemers die goede relaties onderhouden met hun omgeving. Het kan niet meer zo zijn dat vanuit de land- en tuinbouw een houding wordt ingenomen waarbij alles en iedereen moet wijken voor wat economisch gewenst is. De gemeente heeft hierbij een grote verantwoordelijkheid. De afgelopen jaren zijn op dit terrein goede stappen gezet. Een houdbaar evenwicht tussen een gezonde landbouw en gezonde burgers vormt een van de grootste opgaven voor de komende jaren. **Ronduit Open** pleit voor een nieuwe aanpak waarbij ondernemers tot gezamenlijke initiatieven komen en in deelgebieden in overleg met omwonenden tot oplossingen komen. Dat vraagt nieuwe organisatievormen. De gemeente heeft hierbij een taak om dergelijke oplossingen mogelijk te maken door regels aan te passen maar ook bij provincie en rijk middelen los te maken om dergelijke innovaties financieel mogelijk te maken. Het huidige beleid dat enkel op regels is gebaseerd biedt onvoldoende zicht op duurzame oplossingen. Beleid wordt dan een kwestie van juridische touwtrekkerij die op termijn alleen maar verliezers oplevert. Door steeds weer de mazen in de wet op te zoeken bereik je geen duurzame samenleving.

- Naast de agrarische sector vormt ook het toerisme een steeds belangrijkere bron van inkomsten en werkgelegenheid. Die sector is ermee gediend dat zowel onze **kernen als ook ons buitengebied aantrekkelijk** zijn om te verblijven. Ook op dit terrein heeft de gemeente een verantwoordelijkheid. **Ronduit Open** is van mening dat goed onderhouden fietspaden vergroten die aantrekkelijkheid.
- **Ruimte voor startende ondernemers** en start ups kan volgens **Ronduit Open** gezocht worden in leegstaande gebouwen.

Duurzaamheid

- Duurzaamheid en kwetsbaarheid liggen dicht bij elkaar. Langzamerhand is ieder er wel van overtuigd dat we niet door kunnen gaan op de ingeslagen weg. Duurzaamheid is volgens **Ronduit Open niet langer een politieke keuze maar een vanzelfsprekende noodzaak**. Dat brengt veranderingen met zich mee op vrijwel ieder terrein. Denk aan energie aan verkeer of aan onze voedselvoorziening. Het economisch proces in de afgelopen tientallen jaren was succesvol maar we realiseren ons intussen dat we daar een prijs voor hebben betaald. Wat kwetsbaar was onder economische druk moet weer worden beschermd.
- Gemeenten hebben op dat terrein een belangrijke taak. Niet alleen regels stellen maar ook initiatieven op het terrein van duurzaamheid ondersteunen. Daar wil **Ronduit Open** ook de komende vier jaar aan werken. **Ronduit Open** staat positief tegenover **windenergieprojecten**. Ook het gebruik maken van **zonne-energie** bevordert een duurzame energievoorziening. Een fietsvriendelijke gemeente kan verder bijdragen aan **minder autoverkeer**. Denk ook aan het scheiden van afval dat overigens in Leudal in het algemeen goed functioneert.

Verkeersveiligheid

- **Ronduit Open** vindt dat *ervaringen en beleving van burgers* met betrekking tot verkeersonveilige situaties **meer gewicht** moeten krijgen. Dat betekent dat de gemeente zich niet moet beperken door situaties enkel vanachter het bureau te benaderen. Burgers beschikken over nuttige ervaringskennis waarmee rekening moet worden gehouden.
- **Ronduit Open** vindt dat bij infrastructurele projecten (weg- en rioolonderhoud) het **goede overleg voor en tijdens de uitvoering**, waar de laatste jaren goede ervaringen mee zijn opgedaan, belangrijk.
- **Ronduit Open** vindt dat **handhaving van regels** meer aandacht vraagt. Aanpakken van overlast door hondenpoep en foutief parkeren blijft een aandachtspunt.
- **Trottoirs** moeten volgens **Ronduit Open toegankelijk** te zijn **voor voetgangers**. Zeker ook voor voetgangers die vanwege hun mindere validiteit of ouderdom aangewezen zijn op hulpmiddelen als rollators. Dat betekent bijvoorbeeld een verbod voor het plaatsen van reclameborden op trottoirs en een strikte handhaving hiervan.
- Al heel lang heeft **Ronduit Open** gepleit voor **meer fietspaden**. We ondersteunen het plan voor een fietspad langs de Heldenseweg in Neer. Dat is zowel uit oogpunt van veilige schoolroutes als uit toeristisch oogpunt zeer wenselijk.

Veiligheid

- Er zijn binnen Leudal goede voorbeelden van wijken en buurten waar burgers zelf actief zijn geworden en alert zijn op inbraken en ander crimineel gedrag. **Ronduit Open** vindt dat die inspanningen slechts zin hebben wanneer er **stevige afspraken met de politie** worden gemaakt zodat men verzekerd is van actie wanneer dat nodig is. Alsmear burgers oproepen om verdachte situaties te melden heeft geen zin wanneer actie achterwege blijft.

Beheer Openbare Ruimte

- Wat **Ronduit Open** betreft is het beheer van de openbare ruimte en dus ook het openbaar groen een kerntaak van de gemeente. De openbare ruimte moet **aantrekkelijk, veilig en schoon** zijn. Burgers en bedrijven mogen erop rekenen dat de gemeente zorgdraagt voor een fatsoenlijk basisniveau dat door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Daarbij is het belangrijk dat burgers en bedrijven weten wat ze van dat basisniveau mogen verwachten, dat de gemeente financiële ruimte creëert om in het kunnen spelen op incidenten en meldingen en dat het beleid een duurzaam karakter heeft. Dus niet op het ene moment het groen eruit en het volgende moment weer nieuw groen aanplanten. Burgers en bedrijven die initiatieven ontplooiën om meer dan het basisniveau in hun eigen omgeving te realiseren moeten door de gemeente ondersteund worden. Ook aandacht voor het beheer van de openbare ruimte in het buitengebied is voor **Ronduit Open** belangrijk.
- Onze bossen en natuurgebieden vervullen een belangrijke rol, behalve dat het belangrijk is dat **Leudal een groene gemeente** blijft, moeten burgers kunnen genieten van de mooie natuur. Hierbij is het een bewuste keuze om als gemeente zelf boscigenaar te blijven. **Ronduit Open** staat voor een gemeente die volgens landelijk en provinciaal vastgestelde

regels haar natuurterreinen en bossen op een duurzame wijze beheerd, gericht op instandhouding ervan. Daarnaast moet de gemeente vanuit haar rol actief bijdragen aan het behalen van de doelstellingen van de in de gemeente aanwezige (Europees beschermende) Natura 2000 gebieden.

- Ingaande 2018 gaat het beheerniveau van de gemeentelijke wegen omhoog. Dat is wat Ronduit Open betreft ook nodig. **Ronduit Open** gaat ervoor dat het **achterstallig onderhoud** dat in de afgelopen jaren is ontstaan aan wegen en wegbermen **wordt hersteld**, ook in het buitengebied. Zodat de verkeersveiligheid gewaarborgd kan worden en er duurzaam beheer plaats kan vinden, geen kapitaalvernietiging dus.
- Burgers, verenigingen en bedrijven die **initiatieven** ontplooiën om zelf in hun omgeving onderhoudstaken op zich te nemen, moeten door de gemeente worden **ondersteund**. Ook het beheer van de openbare ruimte in het buitengebied is voor **Ronduit Open** belangrijk. Waar dat mogelijk is, staan we positief tegenover inschakeling van agrariërs bij het beheer.

Accommodaties

- In vergelijking met andere gemeenten is het aantal accommodaties in Leudal bovengemiddeld. Dat is enerzijds een luxe, maar brengt tegelijkertijd hoge lasten met zich mee terwijl verenigingen tegelijkertijd kampen met teruglopende ledenaantallen. **Ronduit Open** steunt **schaalvergroting** door **bij een te lage bezettingsgraad** van meerdere accommodaties verschillende activiteiten samen te brengen op een gezamenlijke accommodatie. Hierbij kan het gaan om nieuwbouw of vernieuwing. Hierbij zullen oude accommodaties echter moeten worden afgestoten, wat kan leiden tot kapitaalvernietiging.
- De komende jaren zullen diverse voorzieningen (gemeenschaps- en sportaccommodaties) verder onder druk komen te staan. De bezetting en het gebruik zullen verder teruglopen. De kosten die met zich meebrengt zijn op termijn bij een te lage bezetting niet meer in totaliteit te verantwoorden. **Ronduit Open** is van mening dat op termijn niet alles meer in stand kan worden gehouden. **Burgerinitiatieven** om te komen tot (kernoverstijgende)samenwerking zijn prima en **passen geheel in** de filosofie van de **participatiemaatschappij** zoals **Ronduit Open** die voor ogen staat.
- **Ronduit Open** streeft een **toekomstbestendig accommodatiebeleid** na. Het is hierbij van groot belang hoe de gemeente Leudal zich qua bevolkingssamenstelling vanwege de ontgroening en vergrijzing de komende tijd zal gaan ontwikkelen. Welk gemeentelijk vastgoed is er nodig?

Verenigingen

- Leudal telt een rijk **verenigingsleven**, en dat is belangrijk. **Ronduit Open** ziet verenigingen als het **sociale weefsel** binnen onze woonkernen. De gemeente heeft daarin een taak, aangezien afnemende ledenaantallen dwingen tot nieuwe vormen van samenwerking, die overigens lang niet altijd een fusie hoeven in te houden.
- Enerzijds steunt de gemeente verenigingen financieel door het verstrekken van subsidies. De subsidiesystematiek is, conform de visie van **Ronduit Open**, zo veranderd dat verenigingen met jeugdleden op een extra subsidie kunnen rekenen. Daarnaast kan er op activiteiten en

het organiseren van evenementen ook in financiële zin medewerking worden verwacht, juist ter stimulering van de verenigingen om actief te zijn. **Ronduit Open** wil het **subsidiebeleid** nog meer gaan inzetten om het gebruik van voorzieningen te optimaliseren, en ook om **verenigingen robuust en toekomstbestendig** te maken en te houden. Samenwerking tussen verenigingen in verschillende kernen zullen wij extra ondersteunen.

- Daarnaast is het belangrijk dat de gemeente ondersteuning biedt wanneer verenigingen dit nodig hebben bij de organisatie van activiteiten. **Ronduit Open** vindt dat **actieve verenigingen** bij de gemeente een gewillig en **luisterend oor** dienen te vinden zodat men er samen voor kan zorgen dat de leefbaarheid en saamhorigheid in onze dorpen in stand kan worden gehouden.

Vrijwilligers

- **Ronduit Open** vindt dat de plaats van **vrijwilligers** in onze samenleving **steeds belangrijker** wordt. Gelukkig leveren veel burgers via vrijwilligerswerk belangeloos een bijdrage aan onze samenleving. Maar vrijwilligerswerk kan ook een opgave betekenen, bijvoorbeeld wanneer men hulpbehoevende mensen in de omgeving ondersteunt of druk is met bestuurswerk. Niet iedereen is daartoe bereid. Sterker nog, het is vaak lastig om bijvoorbeeld bestuursleden te krijgen.
- **Ronduit Open** vindt dat de gemeente **vrijwilligerswerk krachtig** moet **ondersteunen**. Wij wensen geen betutteling van vrijwilligers. Vrijwilligers verdienen respect omdat ze zich belangeloos inzetten voor de gemeenschap. De gemeente dient in overleg te treden met (groepen van) vrijwilligers en na te gaan waar behoefte is aan hulp en ondersteuning in plaats van zaken vanuit het gemeentehuis te regelen. Dus goed en direct overleg met vrijwilligers en niet enkel met betaalde krachten over vrijwilligers praten.

Dorpsraden

- **Ronduit Open** is groot **voorstander** van **goed functionerende dorpsraden**. Het is positief dat burgers zich op vrijwillige basis willen inzetten om verantwoordelijkheid te dragen voor de kern waarin ze wonen. Nodig is dat wensen, meldingen en klachten serieus en binnen redelijke termijnen worden afgewikkeld en dat dorpsraden daarover netjes en tijdig worden geïnformeerd. Dat stelt eisen aan de interne organisatie binnen de gemeente. We vinden verder dat regelmatig evaluaties plaatsvinden waarbij de gemeenteraad wordt geïnformeerd over de ervaringen van Dorpsraden.

Woningbouw

- **Ronduit Open** vindt dat Leudal een groot aantal plannen moet schrappen zonder dat de woningbouw tot stilstand komt. Er moeten **meer sociale huurwoningen** komen. Doordat de gemeente ook verplicht is statushouders te huisvesten wordt de wachttijd voor inwoners langer. Ook moeten harde afspraken met woningcorporaties worden gemaakt om niet langer sociale huurwoningen te verkopen. Dat maakt het voor belangstellenden nog lastiger in aanmerking te komen voor een sociale huurwoning.

- Het bouwen van **woningen voor starters** vindt **Ronduit Open** essentieel. Daarbij moet er ruimte worden geboden voor eigen **initiatieven en voor nieuwe woonvormen**.
- Datzelfde geldt voor senioren. **Ronduit Open** vindt het belangrijk dat **senioren zo lang mogelijk kunnen blijven wonen in hun eigen omgeving**. Ook willen veel senioren kleiner gaan wonen wanneer hun huis te groot wordt en de tuin te grote inspanningen vraagt. Dat betekent de noodzaak van aangepaste woningen in alle kernen met zodanige voorzieningen dat men er zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen.
- **Ronduit Open** is vanaf de oprichting **tegenstander van concentratie van nieuwbouw** in enkel de grotere kernen. Ook hier pleiten we voor ruimte voor eigen initiatieven en voor nieuwe woonvormen. Ook het verkennen en realiseren van nieuwe organisatievormen zoals **woonzorgcoöperaties** verdient aandacht. Ook dient de gemeente zich soepel op te stellen voor verbouwingen van bestaande woningen om zo langer in de eigen omgeving te kunnen blijven wonen. De gemeente moet **ruimte bieden voor** voorzieningen op het terrein van **mantelzorg**. Dat vraagt een praktische en regelvriendelijke houding van de gemeente.

Senioren

- **Ronduit Open** vindt dat **goed overleg met senioren** in een vergrijzende samenleving belangrijk is. Een vergrijzende samenleving stelt eisen aan de inrichting van de gemeente op tal van terreinen. We noemden reeds initiatieven op het terrein van woningbouw. Deels heeft de overheid daarbij een taak. Denk aan verzorgings- en verpleeghuizen. Maar ook de particuliere sector is aan zet. We willen initiatieven op dat terrein ondersteunen. Dat betekent ruimte bieden aan vernieuwende projecten, bijvoorbeeld opgezet door een groep senioren zelf. Herbestemming van onroerend goed kan daarbij helpen. Maar vooral is belangrijk dat wordt aangesloten bij wensen en plannen van senioren zelf. Dat vraagt een meedenkende houding van de overheid. En vooral ook leren van ervaringen elders in het land.
- Maar vergrijzing stelt ook **eisen aan de inrichting van de openbare ruimte**. Dan gaat het om veilige verkeersvoorzieningen en toegankelijke trottoirs. Maar veiligheid gaat verder. Denk aan **adequaat optreden bij criminaliteit**. **Ronduit Open** vindt dat het niet zo mag zijn dat senioren thuis blijven zitten omdat men zich in de avonden niet meer veilig voelt. Ook de dienstverlening van de gemeente stelt eisen. Niet alle senioren zijn even bedreven bij het omgaan met moderne media als jongeren. De gemeente dient daar ook aandacht voor te hebben.
- **Ronduit Open** pleit voor een **adequaat seniorenbeleid** dat vereist dat de gemeente goed op de hoogte is van wat er onder senioren leeft en **open staat voor initiatieven en voorstellen**.
- Gelukkig is er ook een andere kant. **Senioren kunnen ook heel veel bijdragen aan de gemeente**. **Ronduit Open** vindt dat, daar waar nodig, de gemeente zulke bijdragen moet initiëren en ondersteunen. Denk bijvoorbeeld aan vormen van onderlinge hulpverlening. En aan het bieden van gelegenheid tot ontmoeting wat alleen al belangrijk is om eenzaamheid tegen te gaan. Maar de bijdrage van senioren kan ook verder gaan. Senioren beschikken over veel ervaring op tal van terreinen. We pleiten ervoor die ook binnen het gemeentelijk beleid te benutten. Dat geldt in het bijzonder voor beleid dat senioren raakt, zoals woningbouw. Maar waarom zou de gemeente de denkracht en inzichten van senioren niet benutten bij het oplossen van hardnekkige problemen? Al die zaken kunnen bijdragen aan een

betekenisvolle oude dag. In Leudal zijn daar al tal van voorbeelden van. Senioren vervullen een onmisbare rol binnen het vrijwilligerswerk. Dat varieert van activiteiten binnen verenigingen, onderlinge hulpverlening en lidmaatschap van adviescommissies binnen de gemeente tot het regelen van vervoer naar ziekenhuizen of het schoffelen van kerkhoven.

- Daar waar beleidsaanpassingen (denk ook aan behoefte onderzoek) de senioren aangaan dienen volgens **Ronduit Open** de *seniorenverenigingen ook betrokken te worden* bij deze veranderingen.

Jongeren

- **Ronduit Open** gelooft in de *kracht van de jongeren*. Belangrijk is dat er ruimte komt voor eigen initiatieven van jongeren. Die initiatieven kunnen liggen op het terrein van sport, kunst, cultuur of muziek. Maar ook kan de creativiteit van jongeren worden benut bij vernieuwing van beleid door gebruik te maken van ideeën, ook al lijken die wellicht op het eerste gezicht moeilijk in te passen binnen bestaand beleid. Het gaat immers om de toekomst van de jongeren zelf.
- Tegelijkertijd moet er een open oog en oor zijn voor problemen van jongeren. **Ronduit Open** vindt dat een *jongerenwerker* daarbij een belangrijke rol moet spelen, in het bijzonder voor jongeren die anders moeilijk kunnen worden bereikt.

Sociaal beleid

- **Ronduit Open** wil een sociaal beleid dat zich kenmerkt door *persoonlijke aandacht*, de menselijke maat, professioneel en deskundig handelen, oprechte betrokkenheid en aandacht en een proactieve houding.
- **Ronduit Open** wil er ten eerste voor *zorgen dat mensen niet in de problemen komen*. Dat iedereen kan deelnemen aan de samenleving, door in die samenleving te investeren (preventie). Aandacht voor senioren, voor jongeren, mindervaliden en zorgbehoevenden. Helaas is het niet mogelijk om iedereen op die manier te ondersteunen. Diegenen die ondanks de inzet van de gemeenschap in de problemen komen dienen geholpen te worden.
- **Ronduit Open** wil een armoedebeleid en een minimabeleid dat dient als vangnet voor mensen die in problemen komen. *Kinderen mogen niet de dupe worden* van financiële problemen maar verdienen kansen; kansen om hun mogelijkheden te ontwikkelen, zodat zij volwaardig en een positieve wijze deelnemen aan de samenleving.
- **Ronduit Open** wil dat er een *goede schuldhulpverlening* (vrijwilligers en professionals) is met actieve aandacht voor burgers en ook bedrijven die met schulden te maken hebben. Dat vraagt een alerte en actieve houding zodat in een vroeg stadium hulp kan worden geboden.
- De gemeente dient WMO-gelden in te zetten voor burgers (jong en oud) die door beperkingen minder goed kunnen deelnemen aan de samenleving. Eerst op voorkoming (preventie) en als dat niet werkt op ondersteuning. *Mensen mogen niet worden buitengesloten*. Het kan daarbij gaan om bijvoorbeeld aanvullend vervoer, om woningaanpassing of het verstrekken van een driewiel-fiets. **Ronduit Open** is daarbij voorstander van maatwerk: de ene mens heeft wellicht iets anders nodig dan de andere. Ook

hier geldt dat burgers op een menswaardige wijze moeten worden tegemoet getreden vanuit de gemeente.

- De uitvoering van de Jeugdwet kost ons veel geld. Het Rijk geeft ons daarvoor een beperkte hoeveelheid middelen die bovendien elk jaar ook nog eens minder worden. Door slim samen te werken met Weert en Nederweert proberen we het nadeel voor de ene gemeente te compenseren met het voordeel van de andere gemeente. **Ronduit Open** kiest als uitgangspunt dat we **betalen naar resultaat**. Dat vraagt een kritische houding ten opzichte van zorgaanbieders. Een goede evaluatie is daarbij belangrijk.
- **Ronduit Open** vindt dat iedereen moet kunnen bijdragen aan onze samenleving. Iedereen heeft talenten en moet die kunnen inzetten. De gemeente heeft een taak om **mensen naar werk te begeleiden**. Dat moet op een menswaardige en niet op een bureaucratische manier. Op dat terrein is verbetering nodig in Leudal. **Ronduit Open** vindt ook dat mensen er financieel niet op achteruit mogen gaan wanneer ze via de gemeente arbeid verrichten. Zo moeten reiskosten worden vergoed.

Onderwijs

- De gemeente is vaak nog verantwoordelijk voor de gebouwen. De gemeente wordt dus geconfronteerd met de gevolgen van demografisch veroorzaakte teruglopende leerlingaantallen. **Ronduit Open** kiest ervoor **scholen zo lang mogelijk te handhaven in kernen**. Scholen zorgen voor verbinding en zijn belangrijk voor de leefbaarheid in een kern. Wanneer handhaving niet mogelijk is dient de gemeente mee te werken aan samenvoeging. Wij vinden het belangrijk dat dergelijke besluiten worden genomen na intensief overleg en liefst met instemming van burgers. Demografische ontwikkelingen dienen de basis te vormen voor verdere investeringen.
- **Ronduit Open** vindt dat bij de fusie van basisscholen in Leudal-West alle betrokkenen een stem moeten hebben en houden. De gemeente dient daarop aanspreekbaar te zijn en erop toe te zien dat **ook de stem van de ouders en andere burgers wordt gehoord**. Dat geldt ook voor de uiteindelijk te kiezen locatie.

Bibliotheek

- In 2017 is het nieuwe bibliotheekbeleid vastgesteld. **Ronduit Open** kiest voor **spreiding van bibliotheekpunten in zoveel mogelijk kernen in Leudal**, met het accent op scholen. Wij zien de bibliotheek als een belangrijke laagdrempelige voorziening voor onze inwoners. Niet alleen om boeken te lenen en te lezen, maar ook als ontmoetingsplaats en nog belangrijker als plek waar iedereen die dat wil zichzelf verder kan ontwikkelen. Ook vinden wij het belangrijk dat de komende jaren er steeds mee activiteiten worden georganiseerd in de bibliotheken en er aandacht blijft voor het tegengaan van laaggeletterdheid.
- De bibliotheek kan volgens **Ronduit Open** ook een rol spelen bij **jongeren die senioren wegwijs maken** op het gebied van computers en andere moderne communicatiemiddelen, of activiteiten op het terrein van de heemkunde, waardoor jongeren zich meer bewust worden van de historie van de eigen streek.

Cultuur

- Cultuur is wat ons in Midden-Limburg en in Leudal en zijn kernen bindt. Cultuur gaat verder dan musea. Cultuur is ook het aangezicht van het dorp, de indeling van het platteland en het verenigingsleven. **Ronduit Open** wil de *cultuur van de kernen behouden* en initiatieven ondersteunen die de culturele waarden in Leudal in beeld brengen en waar mogelijk behouden.
- In de visie van **Ronduit Open** is *cultuur* dat wat we in onze eigen gemeente (en regio) belangrijk genoeg vinden *om gemeenschappelijk trots op te zijn*. In onze stijl van leven, wonen, werken en ontspannen vinden we veel de moeite waard en waarderen we wat het leven in deze gemeente leefbaar maakt.
Daar horen bijvoorbeeld de inspanningen bij van verenigingen op sport- en cultuurgebied. Op het terrein van de cultuur denken we dan aan de inzet van mensen die, bijvoorbeeld, muziek maken, dansen, toneel spelen, filmen en fotograferen, schilderen, weven en beeldhouwen, zich in taal uiten of zich met erfgoedzaken bezighouden, e.d.
- **Ronduit Open** wil de *cultuur van de kernen behouden* en initiatieven ondersteunen die proberen een grote bevolkingsgroep in aanraking te brengen met de resultaten van dit cultureel bezig zijn.
- Daarnaast probeert **Ronduit Open** een *gunstig kader* te creëren voor al diegenen die al dan niet in verenigingsverband zich op het gebied van de *kunsten willen ontplooien* en daarmee iets toevoegen aan de leefbaarheid van een gemeenschap.
- Maar het gaat niet alleen om de toekomst. Juist *op cultureel terrein* telt *ook het verleden*. Hoe woonden en leefden en werkten onze voorouders? We wonen in een regio met een zeer interessante geschiedenis. **Ronduit Open** vindt dat we die moeten *koesteren*. Het is hartverwarmend hoeveel mensen met overgave actief zijn binnen heemkundeverenigingen. Zij ontsluiten onze eigen geschiedenis en laten ons kennismaken met ons eigen verleden.

Buitengebied

- De relatie tussen de intensieve veehouderij en de leefomgeving vormt nog steeds een groot probleem binnen Leudal. Er is intussen een grote stapel rapporten beschikbaar waarin de relatie wordt gelegd tussen grootschalige veehouderij en de gezondheid. **Ronduit Open** vindt het al heel veel jaren onverantwoord dat we daarvoor de ogen sluiten. Om die reden hebben we aangedrongen op aanscherping van de geurnormen in de veehouderij. Dat is verleden jaar ook gebeurd. Maar er moeten verdere stappen worden gezet. Diverse provincies en gemeenten hebben de afgelopen jaren besloten dat we niet kunnen doorgaan op de ingeslagen weg. Er is *een ingrijpende vernieuwing nodig* die verder gaat dan technologische vernieuwing. De weg naar verdere intensivering en schaalvergroting moet onderwerp van discussie worden. De vervreemding tussen boer en burger moet worden verminderd door open communicatie en kan niet worden opgelost door het ene juridische proces na het andere. Belangrijk daarbij is ook dat nieuwe technologieën lang niet altijd in de praktijk opleveren wat op papier is berekend. Zo mag mestverwerking geen nieuwe bron van overlast worden. We zijn voorstander van geconcentreerde mestverwerking op bedrijventerreinen. Ook dan zal moeten worden voldaan aan strenge normen en zeer strakke procedures wanneer zich problemen zouden voordoen. Initiatiefnemers zullen daartoe

schriftelijk aansprakelijkheid moeten vastleggen, bijvoorbeeld wanneer zich onverwachte problemen voordoen of berekeningen in de praktijk niet blijken te kloppen. Dat vraagt verder nauwgezet toezicht en strikte handhaving.

- **Ronduit Open** vindt dat er tegelijkertijd ruimte moet zijn voor ontwikkeling van een **duurzame land- en tuinbouw**. Dat betekent dat niet overal alles kan. Er is de afgelopen tien jaar ruimte geboden aan bedrijfsontwikkeling op locaties waar dat niet wenselijk was. Initiatieven die duurzaam zijn en de spanning tussen landbouw en omgeving verminderen verdienen daarentegen ondersteuning.
- **Ronduit Open** ondersteunt initiatieven die tot **verbreding van de landbouw** leiden. Er moet ruimte zijn voor plattelandsvernieuwing. Denk aan zorglandbouw, aan combinaties van landbouw met recreatie en natuurbeheer, aan nieuwe organisatievormen met nauwere banden tussen landbouw en burgers.

Handhaving

- Regels zonder **adequate handhaving** hebben geen zin en kunnen een belangrijke bron van onrecht vormen. **Ronduit Open** is van mening dat het nooit mag voorkomen dat de een wordt gepakt op overtreding van betrekkelijk onbelangrijke regels terwijl tegelijkertijd grove overtreding van regels bij anderen niet wordt aangepakt. Dan wordt handhaving en belangrijke bron van ongelijkheid en dat is onaanvaardbaar.
- Wanneer sprake is van overlast als gevolg van overtreding van regels dient volgens **Ronduit Open** de gemeente **maatregelen** te **nemen** en problemen niet a priori op te vatten als burenruzies die via mediation moeten worden opgelost.
- **Ronduit Open** vindt dat **illegale bouwactiviteiten** die in strijd zijn met bestemmingsplannen **niet via legalisatie achteraf** alsnog mogen worden vergund.

Buiten de gemeentegrenzen

- **Ronduit Open** is **voorstander van samenwerking** in de regio, maar wel zo dat de Raad kan sturen, de kosten te verantwoorden zijn en resultaten zichtbaar worden. Wij voelen weinig voor het blijven oprichten van dialoogtafels, discussiepanels, samenwerkingsgroepjes zonder een afdwingbare afspraak tussen de regiogemeenten gericht op daadwerkelijke resultaten. Wij pleiten voor nadruk op uitvoering van **concrete projecten** en harde afspraken over bijvoorbeeld woningbouw en bedrijfsterreinen. Als we besluiten zaken onder te brengen in een samenwerking moet dat op een robuuste, en **niet vrijblijvende** manier geregeld worden. Bij voorkeur in een Gemeenschappelijke Regeling.
- **Ronduit Open** wenst een **stevigere dialoog met de bestuurders die ons vertegenwoordigen** in de overlegorganen van de samenwerkingsverbanden in de regio. .

Wethouders en raadsleden en ambtenaren

- **Ronduit Open** is verklaard voorstander van een **open relatie tussen gemeenteraad en College**. We zijn dan ook tegen gedetailleerde en dichtgetimmerde coalitieprogramma's. Het

politieke debat dient in de gemeenteraad te moet worden gevoerd. Om dezelfde reden zijn wij tegenstander van achterkamertjespolitiek waar standpunten worden voorbereid. Raadsvergaderingen worden dan een toneelstuk omdat van tevoren al vaststaat wat de uitkomst is. Naar argumenten wordt dan niet meer geluisterd.

- **Ronduit Open** staat op het standpunt dat **verzoeken** voor het in de gemeenteraad **bespreken** van onderwerpen **nooit door coalitiepartijen mogen worden weggestemd**, bijvoorbeeld omdat dan informatie op tafel komt die de meerderheid van de gemeenteraad niet goed uitkomt. Tegelijkertijd lenen we ons niet voor politieke spelletjes.
- Het College moet volgens **Ronduit Open raadsleden altijd volledig en correct informeren**. Indien de belangen van de gemeente door openbaarheid zouden worden geschaad dient deze informatie vertrouwelijk te worden verstrekt en door de raadsleden vertrouwelijk te worden behandeld.

De rol van Raadsleden

- **Ronduit Open** stelt **hoge eisen aan het raadslidmaatschap**. Het is meer dan vergaderingen bezoeken en nota's lezen. Wij wensen burgers te helpen als die een beroep op ons doen. Raadsleden zijn immers volksvertegenwoordiger. Veel burgers ervaren de regels van de overheid als erg ingewikkeld. Wij maken burgers dan wegwijs. We geven aan welke weg men moet bewandelen. We verdiepen ons in dossiers als burgers vinden dat ze niet correct zijn behandeld. Daarbij nemen we ook altijd kennis van de kant van de gemeente. Wanneer wij vinden dat de gemeente niet juist heeft gehandeld dan reageren we. Ook de afgelopen jaren hebben we vele malen schriftelijk en mondeling aandacht gevraagd van de Burgemeester, van het College of van de gemeenteraad.
- **Ronduit Open** is geen partij die vooral belangstelling heeft voor burgers als de verkiezingen naderen. Wij zetten ons **vier jaar lang in voor onze burgers**. Dat doen wij consequent. Wanneer mensen in hun recht staan dienen ze dat te krijgen. Dat lukt helaas niet altijd, want in de gemeenteraad beslist nu eenmaal de meerderheid.
- Een raadslid heeft volgens de wet ook als belangrijke taak het College te controleren. Wordt alles uitgevoerd zoals dat was bedoeld? Worden de doelen gehaald? Is er sprake van onnodige uitgaven? Kortom, een **kritische houding** dient vanzelfsprekend te zijn. Die houding is vanaf het begin kenmerkend geweest voor de wijze waarop **Ronduit Open** politiek bedrijft.

Inspraak

- Tot enkele jaren geleden was het een goede gewoonte dat aan het begin van de Raadsvergadering kon worden ingesproken. Die mogelijkheid bestaat niet meer en in de plaats daarvan kan aan het begin van de Commissievergadering worden ingesproken. **Ronduit Open** vindt dat een achteruitgang. Immers, de Raad is het hoogste orgaan en in Commissies worden doorgaan geen besluiten genomen. Daarom pleiten we ervoor ook weer gelegenheid te bieden **aan het begin van de Raadsvergaderingen in te spreken**. Natuurlijk zijn we daarbij afhankelijk van de opvattingen hierover van andere partijen. Immers, de meerderheid beslist.

Integriteit

- **Ronduit Open** vindt *integriteit een basiswaarde* binnen de politiek. Dat betekent dat raadsleden en wethouders moeten voorkomen de schijn van partijdigheid of belangenverstrengeling te wekken.
- Integriteit is gediend met *volledige openheid* voor zover het handelen van wethouders en raadsleden betreft. **Ronduit Open** is van mening dat resultaten van onderzoek dienen te worden gepubliceerd waarbij, wanneer daar redenen voor zijn, namen en informatie van derden eventueel kunnen worden weggelaten.
- Integriteit raakt niet alleen bestuurders en raadsleden maar *ook ambtenaren*. Ieder die binnen de gemeente werkt dient volgens **Ronduit Open** dan ook de voorgeschreven ambtseed af te leggen.
- Binnen de overheid wordt steeds weer het belang van integer handelen benadrukt. Dat geldt volgens **Ronduit Open** dus *ook voor bestuursleden van samenwerkingsverbanden* waarbij de gemeente is aangesloten.